

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV

Student: Mgr. et Bc. Marie ZEMANOVÁ

Obor: ČJ - HV

Název práce v českém jazyce: Hudební inspirace v díle Milana Kundery

Název práce v anglickém jazyce: Musical inspiration in the works of Milan Kundera

Vedoucí práce: prof. PhDr. Tomáš Kubiček, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

M. Zemanová si pro svou diplomovou práci (dále jen DP) vytkla náročný a poměrně ambiciózní cíl: „*Cílem této diplomové práce je tedy důkladná analýza díla Milana Kundery z hlediska hudebních prvků a inspirací.*“ (DP, s. 12) V úvodu své práce také vyslovila hypotézu, kterou chtěla v rámci své práce ověřit: „*Základní hypotézou je předpoklad, že Milan Kundera byl ovlivněn hudebním pozadím své rodiny a tím, že v mládí studoval hudební vědu, a že jeho zájem o hudbu měl vliv na jeho literární tvorbu. Úkolem pro tuto práci je ověřit, že tomu tak skutečně je, a zjistit, jakými způsoby a v jak velkém rozsahu se jeho muzikologické pozadí promítá do jeho textů.*“ (DP, s. 13). V následujících odstavcích se pokusím nastítnit, jak a do jaké míry se jí podle mého názoru podařilo dosáhnout výše uvedeného cíle a ověřit stanovenou hypotézu. Ještě bych ráda podotkla, že z práce je cítit nadšení pro zvolené téma a ochota mu věnovat velké množství času a úsilí.

Nejprve bych se ráda vyjádřila k tomu, proč zvolený cíl považuji za náročný a ambiciózní. Kunderovo dílo je poměrně rozsáhlé a jak ukazuje práce M. Zemanové (i její rozsah) inspirací z hudebního světa doslova protknuté (hudební inspirace se objevují ve všech typech Kunderových textů včetně esejů, tedy skoro ve všech jeho dílech). Ambice důkladně analyzovat díla Milana Kundery z hlediska hudebních prvků a inspirací by totiž mohla vést k tomu, že z analýzy se stane kompilace těchto doložených prvků a inspirací, že autorka pod vlivem množství primárních i sekundárních textů, které je potřeba prostudovat (viz seznam DP, s. 165-169), nebude již mít sílu se ptát na funkci nalezených hudebních motivů, metafor, prostředků kompozice, pít se po Kunderově záměru, v textu objevené skutečně analyzovat.

Toto úskalí se v práci projevilo pouze v některých kapitolách: např. a) když se v podkapitole 1.1. „*Člověk, zahrada širá; Poslední máj; Monology*“ (viz DP, s. 17-21) zabývá Kunderovými sbírkami básní, vyhledá sice příklady užitých metafor a hudebních inspirací, ale již se nezaobírá jejich funkcí, tím, jak se podílejí na smyslu jednotlivých básní); nebo b) když u románu Nesmrtelnost připomíná historku o Beethovenově a Geothově setkání s císařovnou v Teplicích (viz DP, s. 76), ale již ji nedává do souvislosti ústředním tématem tohoto románu; či c) když v kapitole 3.2 *Umění románu*, zaměřené na Kunderovu sbírku esejů, uvádí výčet pojmů (z eseje Šedesát tři slov), v nichž se projevila

hudební inspirace (viz DP, s. 124-125), ale ponechává je bez komentáře, neanalyzuje je, ani je nedává do souvislosti s dalšími Kunderovými esejí či literárními díly. Vzhledem k tomu, jaké nároky na sebe autorka práce kladla, je pochopitelné, že k podobným situacím, kdy se do analýzy nepouštěla, nebo v ní zůstala na povrchu, došlo. Tento „nedostatek“ navíc vyváží objevné závěry, ke kterým autorka v závěrečné syntéze dospívá. V ní se vyjadřuje i ke stanovené hypotéze, kterou se jí podařilo ověřit.

Cením si i toho, že autorka literárně teoretickou analýzu obohatila o didaktickou aplikaci. Na základě svých poznatků pro středoškolské studenty připravila v duchu konstruktivismu naplánovanou lekci, ve které se jim snažila ukázat (respektive nechat je přijít na to), jak se v Kunderových románech projevuje inspirace hudbou. V této didaktické kapitole postrádám autorčinu rozvahu o tom, jak budou žáci nejspíše uvažovat nad druhou evokační otázkou, v níž mají nabízet díla (z vlastní četby), ve kterých se objevuje zajímavá vypravěčská perspektiva, ve kterých se vypravěčské perspektivy střídají (viz DP, s. 151). Bylo by možné také polemizovat o tom, zda skutečně žáci budou, jak si autorka představuje, na základě úryvku z Kunderova románu *Knihy smíchu a zapomnění* jako stěžejní motivy uvádět *Prahu, anděly, zapomnění* (viz DP, s. 154). Tyto motivy jsou pouze zmíněny v závěru úryvku, nejsou v něm dále rozvedeny ani variovány. Studenti tedy nebudou mít důvod jim přikládat nějakou váhu ve vztahu ke smyslu textu.

Ocenění hodné na práci je, že je promyšleně strukturovaná a že autorka zároveň usiluje o to (většinou pomocí odkazů), aby její jednotlivé kapitoly byly účelně provázány. Ještě bych chtěla upozornit na jednu nepřesnost, na kterou jsem v práci narazila. Druhou kapitolu práce autorka pojmenovala *Hudebnost kompozice románů*, ale v podkapitole 2.2 čtenář narazí na drama *Majitelé klíčů*.

Práce je psána kultivovaným jazykem a stylem. Pro čtenáře je příjemným ozvláštňením, že dlouhodobé zabývání se Kunderovými texty se částečně promítlo do autorčina stylu. Většina kapitol je uvedena citátem z Kunderova díla a nad některými z nich (např. v úvodu a závěru) M. Zemanová reflektuje výzvy a obtíže spojené s psaním diplomové práce.

Pro účely obhajoby navrhuji otevřít tyto otázky:

1) Jak jste uvažovala o struktuře práce? Proč jste kapitolu o Kunderových esejích zařadila za kapitoly analyzující hudební motivy a hudebnost kompozice v Kunderových dílech?

2) Jak jste postupovala při psaní práce? Seznámila jste se nejprve s Kunderovými esejí a pak jste analyzovala jednotlivá díla? Nebo jste zvolila jiný postup?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 25. 8. 2016

.....

Podpis